

Univers Pedagogic

10 (940),
6 martie 2025

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

NOI MODIFICĂRI ÎN SIME PENTRU MONITORIZAREA ABSOLVENȚILOR

Guvernul Republicii Moldova a aprobat, în cadrul unei ședințe, modificarea și completarea cadrului normativ ce reglementează Sistemul Informațional de Management în Educație (SIME). Modificările introduse includ noi module destinate să monitorizeze parcursul absolvenților, oferind date esențiale despre opțiunile lor educaționale și de angajare, cu scopul de a analiza tendințele profesionale și de a sprijini orientarea în carieră.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a explicat că implementarea acestor noi module va permite utilizarea sistemului guvernamental MConnect, destinat transferului automatizat de date. Acesta va facilita calcularea indicatorilor de performanță ai educației, permițând evaluarea calității studiilor și integrarea eficientă a absolvenților pe piața muncii. Obiectivul urmărit este ca absolvenții să aibă un parcurs profesional de succes și să se integreze rapid în piața muncii.

O altă modificare importantă vizează accesul Ministerului Educației și Cercetării la informațiile deținute de alte autorități publice sau structuri

competente, în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale ale instituției. În acest sens, Casa Națională de Asigurări Sociale va furniza date din conturile personale de asigurări sociale ale absolvenților către SIME, prin intermediul platformei MConnect. Aceste schimbări reprezintă un pas esențial pentru modernizarea sistemului educațional, cu impact direct asupra eficienței acestuia în raport cu cerințele pieței muncii și cu nevoile de orientare profesională ale tinerilor absolvenți.

La mulți ani tuturor femeilor!

Cu prilejul Zilei Internaționale a Femeii, echipa redacțională adresează un omagiu tuturor femeilor care, prin inteligență, sensibilitate și devotament, contribuie la dezvoltarea educației și a societății. Profesor, mentor, cercetător, mamă, soră, fiică sau bunică, fiecare femeie este un pilon al progresului, modelând viitorul prin pasiune și responsabilitate.

În sălile de clasă, în laboratoare sau în spațiul public, femeile însuflă valori, formează caractere și deschid noi perspective. Cu răbdare și determinare, ele creează un mediu în care cunoașterea devine punte între generații, iar educația – un instrument al schimbării. Prin eforturile lor, viitoarele generații sunt pregătite nu doar pentru cariere, ci și pentru a deveni cetățeni responsabili, capabili să contribuie la binele comun.

progresului. Fiecare succes al unei femei este o victorie pentru întreaga societate, un pas înainte spre un viitor în care competența, talentul și vocația sunt recunoscute și valorizate.

Într-o lume aflată într-o continuă evoluție, implicarea și vocea femeii este esențială. Prin profesionalism și viziune, femeile depășesc obstacole, conturează noi direcții și demonstrează că excelența nu are gen.

Impactul femeilor se resimte dincolo de granițele educației. Ele sunt arhitectele unor comunități mai echitabile, promotoarele dialogului și ale

Vă dorim să fiți apreciate, respectate și susținute în tot ceea ce întreprindeți. Să aveți parte de bucurie, împliniri și recunoaștere, alături de cei dragi!

Universitățile din R. Moldova devin mai moderne și competitive pe plan european

Ministerul Educației și Cercetării, alături de instituțiile de învățământ superior din țară și autoritățile locale, a lansat recent campania națională „Învăță în Moldova”. Această inițiativă are drept scop informarea tinerilor absolvenți de liceu și colegii despre oportunitățile educaționale disponibile în cadrul universităților moldovenești, subliniind în același timp progresele semnificative realizate în sistemul de învățământ superior din Republica Moldova.

În ultimele decenii, învățământul universitar din Moldova a trecut printr-o transformare profundă, devenind mai modern și mai competitiv pe piața europeană. Schimbările din sistemul educațional au fost susținute de investiții substanțiale în infrastructură, tehnologie și programe de studii, toate contribuind la creșterea

calității educației oferite. Astăzi, universitățile din țară dispun de laboratoare performante, dotate cu echipamente de ultimă generație și un curriculum adaptat cerințelor actuale și viitoare ale pieței muncii.

Investițiile în educație au fost semnificative în ultimii ani. Aproape 350 de milioane de lei au fost alocate universităților, atât prin

bugetul de stat, cât și prin proiecte internaționale, cum ar fi Proiectul „Învățământul Superior din Moldova”, implementat de Ministerul Educației și Cercetării și finanțat de Banca Mondială. Aceste fonduri au fost utilizate pentru modernizarea sălilor de curs, dezvoltarea noilor programe educaționale și renovarea căminelor studențești. În continuare, pentru 2025, se preconizează noi investiții de aproximativ 248 de milioane de lei.

Un alt aspect important al educației universitare din Republica Moldova este recunoașterea internațională a diplomelor obținute în instituțiile acreditate ale țării. Universitățile din Moldova sunt acreditate de agențiile de asigurare a calității din România, Estonia, Germania și Kazahstan, iar diplomele acordate sunt apreciate pe plan internațional. De asemenea, oferta educațională a fost diversificată prin introducerea unor specialități noi, cum ar fi Animația, Game Designul, Inteligența Artificială și Economia, domenii care răspund provocărilor pieței globale.

O altă oportunitate semnificativă pentru studenții moldoveni este mobilitatea academică, care le

permite să participe la programe de studii în străinătate și să obțină două diplome concomitent – una din partea universităților din Moldova și alta din partea celor din România și alte state europene. Peste 1 100 de studenți din R. Moldova au beneficiat deja de aceste oportunități în ultimii cinci ani.

Campania „Învăță în Moldova” va include o serie de activități care vor permite tinerilor să cunoască mai bine oferta educațională din țară. Printre acestea se numără vizite ale absolvenților de liceu la universitățile din țară, târguri educaționale organizate în centrele raionale și întâlniri între reprezentanții universităților și liceeni. Scopul campaniei este de a

convinge cât mai mulți tineri să aleagă studiile universitare în Republica Moldova, oferindu-le un învățământ de calitate, compatibil cu standardele internaționale.

Într-un context în care educația joacă un rol esențial pentru dezvoltarea unei societăți competitive și inovative, universitățile din Republica Moldova sunt tot mai pregătite să răspundă cerințelor unei piețe a muncii în continuă schimbare. Astfel, alegerea studiilor universitare în țară devine o opțiune tot mai atractivă pentru tineri, oferindu-le nu doar o educație de calitate, ci și acces la oportunități internaționale care contribuie la dezvoltarea lor profesională.

A început înscrierea online în clasa I a copiilor din Chișinău

Părinții pot depune online actele pentru înscrierea copiilor din municipiul Chișinău în clasa I. Astfel, viitorii elevi sunt scutiți de probe de concurs, fiind înregistrați în mod obligatoriu toți cei ce fac parte din districtul școlar corespunzător și care au împlinit vârsta de 7 ani până la începutul anului de studii, inclusiv copiii cetățenilor Republicii Moldova din diasporă și ai cetățenilor Uniunii Europene, precum și copiii din familii refugiate și străinii.

clasa I a copiilor care împlinesc vârsta de 7 ani până în data de 1 septembrie, fiind obligatoriu ca viza de reședință să corespundă cu districtul școlar. A doua etapă, din perioada 19-30 mai a.c., va cuprinde depunerea, completarea și validarea actelor de înscriere a copiilor din districtul școlar, care vor împlini vârsta de 7 ani până la începutul anului școlar și n-au reușit să fie înscriși în prima etapă.

De asemenea, se va desfășura înscrierea copiilor care vor împlini vârsta de 7 ani în intervalul dintre 1 septembrie și 31 decembrie 2025, dar și a celor din alte districte școlare pe locurile rămase libere. Situațiile de excepție, vizând copiii care nu au fost înscriși în clasa I pe parcursul celor două etape, vor fi examinate în perioada 20-30 august de comisiile de școlarizare în limita locurilor rămase libere, în urma solicitării individuale a părinților.

De spus că în anul trecut, peste 10 400 de copii din capitală au fost înscriși în clasa I. În acest an, procesul de înregistrare este realizat pe platforma <https://escoala.chisinau.md>, cu începere din ziua de 3 martie, înscrierea fiind gratuită.

Reporter UPP

În prima etapă a procedurii de înscriere, ce va dura până la 30 aprilie curent, va avea loc depunerea, completarea și validarea cererilor și actelor de înscriere în

Campania de abonare la Univers Pedagogic Pro!

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al Î.S. Poșta Moldovei sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro – mereu alături de tine!

Modificări la Codul Educației

Codul Educației a suferit modificări operate de aleșii poporului în Parlament. Astfel, elevii care au studiat în limba minorităților naționale și dețin certificarea competențelor lingvistice în limba română, nivelul B2, vor putea solicita nota 10 din oficiu la examenul de bacalaureat, pentru disciplina de limba română.

Unul dintre autorii modificărilor este deputatul Liliana Nicolaescu-Onofrei, acestea vizând stabilirea unui set de reguli privind procedurile și criteriile de evaluare a competențelor de comunicare în limba română ale persoanelor date. În acest fel, statul va certifi-

ca competențele de comunicare în limba română ale elevilor și persoanelor din învățământul liceal, conform unui cadru normativ aprobat de Cabinetul de Miniștri al Republicii Moldova.

Ministerul Educației și Cercetării va alocă peste 191 000 de

lei pentru implementarea acestei inițiative legislative, mijloacele financiare respective urmând să fie folosite la elaborarea materialelor de examinare, evaluarea lucrărilor scrise și a celor orale. Se prevede că în fiecare an circa 400 de cetățeni vor participa la sesiunile de evaluare a competențelor de comunicare în limba română.

De asemenea, proiectul de lege recent aprobat presupune că finanțarea învățământului extrașcolar va fi făcută din bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul I și II, precum și din cel al UTA Găgăuzia, dar și din taxe de studii, donații și sponsorizări.

Concursul Internațional „Tânărul cercetător”, la ediția a VI-a

Facultatea de Biologie și Chimie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a găzduit, pe 2 martie a.c., cea de-a VI-a ediție a Concursului Internațional „Tânărul cercetător”, un eveniment dedicat promovării excelenței în domeniul științific în rândul elevilor din Republica Moldova și România. Deschiderea competiției a fost marcată de intervențiile lui Eduard Coropceanu, directorul Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic, și Nicolai Aluchi, decanul facultății organizatoare. Ei au evidențiat importanța implicării tinerilor în activități de cercetare și rolul esențial al mentorilor în vederea ghidării generației viitoare de specialiști.

Pentru această ediție, au fost înscrise peste 100 de proiecte, dintre care 91 au fost selectate conform criteriilor de eligibilitate. Participanții, în număr de aproximativ 250, ghidați de 100 de profesori coordonatori, și-au prezentat lucrările în două categorii: Proiecte STEM și Proiecte de cercetare.

Cele mai valoroase contribuții au fost recompensate cu Premiul Mare, Cupa de Aur, Cupa de Argint, Cupa de Bronz, precum și medalii de aur, argint și bronz. Distincțiile au evidențiat inovația, rigoarea științifică și creativitatea participanților, consolidând statutul competiției drept un reper de formare a tinerilor cercetători.

La Chișinău s-a desfășurat Campania „Citește și dăruiește”

Campania „Citește și dăruiește”, desfășurată pe parcursul lunii februarie curent, când este marcată Ziua națională a lecturii, a culminat la finele lunii cu proiectul „Biblioteca europeană”. Astfel, în scuarul Parlamentului cititorii au avut ocazia să ia cunoștință cu o nouă colecție de cărți și să împrumute fiecare un exemplar în schimbul altuia.

Colecții valoroase de carte

Cu un set de carte a contribuit și editura ARC, printre creațiile artei beletristice aflându-se volumele I și II din „Paul Goma și Europa Liberă”, romanul „Misterul de est” de Lucreția Bărlădeanu, „Scrieri din Gulag” de Nicolai Costenco, „Mintea satului cea de pe urmă” de Olga Căpățînă.

De asemenea, iubitorii de literatură au avut ocazia să opteze pentru lucrarea bine documentată „Copilăria în Moldova Sovietică” de Adrian Dolghi – o investigație istorico-antropologică a intervalului 1924-1961. O altă carte prezentată la „Biblioteca europeană” a fost „Fiica zețarului” de Antonina Sârbu – o proză analitică de reflecție psihosocială, etică și existențială.

Campania „Citește și dăruiește”, care a inclus la sfârșit de lună proiectul „Biblioteca europeană”, a avut obiectivul de a promova lectura printre cititorii de toate vârstele.

Vizite la Parlament

În aceeași perioadă de sfârșit de lună, copii, tineri și adulți au vizitat clădirea Legislativului și s-au alăturat campaniei „Dăruim o carte”, prin intermediul căreia vor

fi colectate cărți pentru copiii defavorizați din diferite localități ale Republicii Moldova. Iar cărțile pentru copii și adolescenți, dăruite de vizitatorii Legislativului, vor ajunge la copiii beneficiari ai centrelor de zi gestionate de Misiunea Socială „Diaconia”.

Printre donatorii de carte au fost elevi de la mai multe licee din Chișinău și câteva grupuri de studenți de la Facultatea de economie, marketing și turism a Academiei de Studii Economice din Moldova. La Parlament cu această ocazie au mai sosit în vizită voluntari de la Asociația Internațională a Tinerilor și Studenților pentru Pace, proveniți din Marea Britanie, Cehia, Albania și Ucraina.

Este de menționat că doritorii de a vizita clădirea Parlamentului Republicii Moldova o pot face după înscrierea ce va fi înregistrată pe site-ul oficial <https://vizite.parlament.md/>

Reporter UPP

Viorica COVALSCHI: „Literatura înseamnă nu doar talent, ci și multă muncă, experiență, perseverență, riscuri și asumare”

„Secretul pentru a ajunge departe este să începi” (Mark Twain). Această maximă preferată a Vioricăi Covalschi, scriitoare, este cheia dezlegării în interacțiunea sa interesantă cu cititorii de toate vârstele. Scriitoarea se bucură de popularitate în rândul copiilor, precum și printre cei maturi. Este autoarea mai multor cărți de literatură artistică: „Sărbătorile trăiesc acasă”, „Moldița - Crăița și Zimbrisor - Cornișor de pe Muntele Dor”, „Fetița de la marginea iernii” ș.a. Este invitată la multe întâlniri cu cititorii, vizitează școli, licee, gimnazii. Este scriitoarea care descoperă taine ce te ating la inimă, te conduc spre alte lumi necunoscute, la fel cum o fac și eroii povestirilor sale. Iar lucrările ei sunt pătrunse, fără doar și poate, de profunzime, culoare artistică, fantezie.

– Cum ați început activitatea Dvs. literară, dând viață multor personaje îndrăgite acum de cititori?

– Fascinația pentru literatură a început de la poveștile pe care le spunea mama, în serile lungi de iarnă, acasă, după sobă. Și pentru că eram un copil al satului, iar satul pentru mine reprezenta centrul universului, am avut prilejul să cresc într-o frumoasă armonie cu natura și să explorez lumea la scară mare. Un rol important l-au avut bazele satului, ele m-au descântat, mi-au povestit istorii de viață despre războaie, foame, sărăcie... Am fost ochiul prezent la fiecare ceremonie ce ține de naștere, căsătorie, moarte. Noi, copiii anilor 90, se pare că am fost un fel de copii ai străzii. Acolo am crescut, acolo ne-am format. Iar strada nu te întreba despre echilibrul emoțional când îți scotea în scenă vreo înmormântare sau vreo cununie. Deci începuturile mele literare se trag de la fantasma-goriile și toate aventurile trăite în copilărie. Eram o bună povestitoare, iar primele mele povești au fost un fel de literatură orală. N-am salvat nicio poveste de-a mea din copilărie. Nu aveam timp să scriu povești, doar să povestesc. Încă de atunci îmi plăcea să concep lumi și personaje.

– Cartea „Fetița de la marginea iernii”, despre care ați povestit în cadrul unuia dintre podcasturile pe care le-am urmărit, unde participați împreună cu Viorica Oleinic, Dorina Popovici și alții, este o poveste despre o întâmplare trăită în copilărie. Cum s-a născut ideea acestei cărți?

– Această carte este, într-adevăr, inspirată din copilăria mea. Atmosfera iernilor de odinioară mi-au oferit mereu un prilej de visare și reflecție. Ideea poveștii a venit din dorința de a transpune emoțiile, trăirile și lecțiile copilăriei într-o formă literară care să rezoneze cu cititorii de toate vârstele. Protagonista este, de fapt, prietena mea din copilărie, care a plecat într-o altă lume, într-un început de iarnă, exact la vârsta când copilul abia conștientizează ideea morții. Aceasta este povestea ei pe care n-a apucat s-o scrie... Cartea este una foarte luminoasă, tehnic găsiți aici povestea în poveste. Motivul drumului și călătoria dintr-o poveste în alta oferă un bun prilej de maturizare a personajului, iar la final găsiți o foaie albă, e povestea fără de titlu, un îndemn pentru fiecare de a-și scrie propria poveste.

– Există o relație specială dintre scriitor și cititor?

– Cred că scrisul este un act profund personal și de introspecție. Iar fiecare cititor, la rândul său, percepe o carte în mod unic, prin prisma propriei sensibilități. Această conexiune dintre cititor și scriitor nu este

una vizibilă, dar ea rămâne a fi una puternică și esențială. Recunosc, am o relație specială cu cititorul meu și asta mă bucură enorm.

– Ați țesut parcă unele povești din nou și v-ați transpus în diverse roluri, producând cititorilor impresii frumoase și optimiste. Lucrările inspirate din motivele basmelor vă sunt mai aproape de inimă?

– Copiii sunt cititori sinceri și spontani, iar pentru a le capta atenția este nevoie de istorii care să-i fascineze, să le stărnească imaginația și cu care să rezoneze. Încerc mereu să păstrez magia basmului într-o manieră care să fie actuală și captivantă generației de astăzi. Elementul de fantasy este primordial pentru mine. Îmi plac poveștile cu eroi puternici și diverși, povești care pot fi regizate. Mereu mă uit la poveștile mele ca la niște frumoase filme de animație pentru copii. Sper să pot realiza asta vreodată.

– Îmi iubesc toate cărțile la fel. Fiecare reprezintă niște experiențe trăite. Pentru a oferi cititorilor nostalgia poveștilor de odinioară, dar și o perspectivă nouă asupra lor, îmbin elementele tradiționale cu temele moderne, actuale. Fac asta intenționat și din dorința de a scoate la lumină multe noutăți din mitologia și folclorul românesc pe care, din păcate, nici copiii, nici maturii nu le cunosc. Bunăoară, despre Joimărița din „Moldița - Crăița și Zimbrisor - Cornișor de pe Muntele Dor”, nimeni nu prea știe și pot aduce multe exemple de acest fel. Dialogurile și întâlnirile cu copiii sunt esențiale pentru mine, ei îmi oferă energie, lumină și sol fertil să pot să cresc literatură sănătoasă.

– Un workshop minunat s-a desfășurat cu elevii de la Liceul de Creativitate și Inventivă Prometeu-Prim, ați avut întâlniri de creație cu studenți din Italia și oaspeți de acasă. Aveți deseori prilejul să faceți vizite, să împărtășiți autografe doritorilor și să vă bucurați de popularitate?

– Sunt o fericită că pot să particip la numeroase evenimente, atât în instituțiile de învățământ, cât și în cadrul unor festivaluri, evenimente literare sau cluburi de lectură. Aceste întâlniri sunt deosebit de valoroase, pentru că îmi oferă oportunitatea de a vedea ce impact au cărțile mele asupra cititorilor. Îmi place să le ascult poveștile, să le ofer autografe, răspund la întrebări, doar astfel se creează o legătură autentică între autor și publicul său.

– Recent ați avut o întâlnire cu elevii din clasele primare de la Liceul „Gheorghe Asachi” din capitală. Ce emoții și impresii despre lectură și scriitori ați împărtășit împreună cu ei?

– A fost o experiență minunată. Copiii au fost extrem de curioși și dornici să descopere mai multe despre lumea cărților, iar pentru că s-au suprapus mai multe evenimente atunci, ziua națională a lecturii și ziua poetului Grigore Vieru, activitatea a fost cu adevărat interactivă și captivantă. Elevii au prezentat poezii și diverse scenete din creația marelui poet, ulterior urmând un grandios recital pe care, de la microfon, l-am efectuat cu patru clase de elevi din clasa a doua.

– Contactați cu diverse audatorii care vă susțin ideile despre viață și creația literară. Dar care autori de opere literare, și nu numai, v-au prilejuit clipe de satisfacție grație talentului și temelor abordate?

– Sunt mulți autori care m-au inspirat și care mi-au oferit perspective noi asupra literaturii. Prima poveste însă care m-a marcat a fost „Scufița Roșie”. Aveam o draperie la bucătărie care înfățișa scene din această poveste, habar n-am de unde o cumpărase mama. De câte ori voiam să mănânc, mama mă hrănea și savuram povestea asta cu plăcere. Am ascultat-o de nenumărate ori. Cred că am simțit literatura și la modul gastronomic, intrând în mine cu lingurița. Un rol important au avut poveștile și miturile la vârsta copilăriei; sunt sigură că un copil care nu trăiește o poveste la timp, nu o mai trăiește niciodată. Literatura secolului 19 este cea care încă mă ține la suprafață. Cea contemporană, deși are multe voci valoroase, tinde mai mult spre un fel de afacere literară, una de marketing, de bestseller, care de multe ori este departe de valoarea artistică și literară. Mai mult, în contextul apariției și dezlănțuirii tehnologiei informaționale avem deja și cărți generate de AI. Dar asta e un subiect aparte, care merită desfășurat într-un alt interviu.

– Sunteți mamă a trei copii și-i deprindeți să aleagă lecturi cu adevărat bune pentru sufletul lor. Această experiență vă ajută în activitatea literară?

– Copiii mei sunt, de fapt, primii mei cititori. Prin ei trec toate textele.

Pentru că sunt de diferite vârste, îmi oferă perspective autentice asupra lumii lor. Dialogurile noastre, întrebările pe care mi le pun și modul în care percep lumea reprezintă pentru mine o sursă inepuizabilă de inspirație.

– Care alte subiecte doriți să le reflectați în scrierile Dvs.?

– Lucrez la mai multe proiecte literare concomitent. Îmi place să mă dedic fiecărei povești în ritmul ei, lăsându-i timp să prindă contur în mod firesc. Poveștile nu se vor forțate, ci trăite, rețrăite în cărți. În câteva săptămâni apare de sub tipar o nouă ediție a cărții „Moldița - Crăița și Zimbrisor - Cornișor de pe Muntele Dor”, ulterior va apărea și volumul doi al cărții, care sperăm să bucure la fel de mult cititorii noștri.

– Ce vă place sau ce vă deranjează mai mult în reacțiile cititorilor referitoare la scrierile Dvs.? Sunteți satisfăcută de aprecierile făcute de critici și de colegi de breaslă?

– Din fericire, publicul meu este unul foarte sincer și spontan. Copiii nu pot fi mințiți, cu ei nu poți trișa și asta e minunat. Nu mă deranjează nimic la ei, ba din contra, mă motivează și mai mult, ei sunt cei pe care mă pot bizui mereu, iar asta e un mare noroc. Despre unele voci din lumea literară de la noi am mari reticențe și nu vreau să dezvolt asta acum, aici. Important e să nu uităm că literatura

mente ei, plăcute și mai puțin plătute. Nu are cum să fie altfel. Acesta e cursul firesc. Când dau peste vreo belea, recunosc, mi se întâmplă des, încă aplic celebra replică a lui Scarlett O'Hara, „after all, tomorrow is another day” (până la urmă, mâine este o altă zi), care chiar funcționează. Rutinele mele, oricare ar fi ele, sunt încă foarte artistice și nu-mi prea ajunge timp suficient să mă bucur de ele. Timpul este, de fapt, monstrul pe care încerc să-l îmblânez zilnic. Cu cât mai mult mă apropii, cu atât mai departe fug. În rest, ar fi mare păcat să mă plâng de ceva. De multe ori am senzația că noi, oamenii, încă trebuie să învățăm a ne bucura. Așa cum spunea scriitorul meu iubit Mark Twain, „secretul pentru a ajunge departe este să începi”.

– Ce le-ați dori cititorilor Dvs. și cum vedeți viitorul pentru cei mulți și îndrăgostiți de cuvântul artistic, de creație și de literatură?

– Să citească mult, să fie autentici, să aibă încredere în ei. Literatura nu vizează doar talentul. Înseamnă și multă muncă, experiență, răbdare, perseverență. E important să-și asume riscuri, greșeli. Să aibă curajul să-și spună poveștile și să creadă în ele.

Viorica Covalschi, scriitoare și mamă iubitoare, îi deprinde pe copii să prefere să citească, să asculte lecturile unor cărți pe rețelele de socializare, să reușească să găsească timp pentru lecturi sănătoase, de suflet.

Dumneaei colaborează cu pictorița Violeta Zăbulica-Diordiev, care a ilustrat, în cadrul a două proiecte, cărțile sale, prima fiind „Moldița - Crăița și Zimbrisor - Cornișor de pe Muntele Dor”. Ne surprinde aspectul grafic luminos, solar, bucurându-ne ochiul prin ineditul și coloristica deosebită a imaginilor ilustrate din cunoscutele legende.

Colaborează cu foarte mulți ilustratori: Aliona Bereghici, Violeta Zăbulica, dar și cu mulți artiști de peste hotare. În prezent are o colaborare frumoasă cu maestrul Eugen Doga, împreună semnând o carte pentru copii. De asemenea, la câteva cărți de ale Vioricăi Covalschi compozitorul a scris prefața muzicală.

– Îi dorim Vioricăi Covalschi mulți ani cu sănătate, cititori fideli, copii sănătoși și creativi, talentați și buni. Pana fermecată a domniei sale să inspire și să creeze cu mult talent noi pagini captivante de literatură pentru spiritele setoase de artă ale cititorilor săi.

A intervievat
Elvira ȚĂGANAȘ-PÂNTEA

Născută de Ziua Femeilor

Fișier biografic:

Victoria Fonari. Născută: 8 martie 1975, Chișinău. Studii: Absolventă a Universității de Stat din Moldova, Facultatea de Litere, specialitatea limba și literatura română, precum și limba latină. Critic literar, poet, eseist, traducător, doctor în filologie, conferențiar universitar. Mai nou, este președintele Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR), filiala din Republica Moldova. A debutat editorial cu volumul de poezie „Zbor în antiteză” (2000). După care au urmat și altele: „Umbra fulgului” (2013), „La marginea absolutului” (2016), „Atingeri de aripi” (2018), „Fericirea din clepsidră” (2018), „Olimp și Hades” (2020). A semnat mai multe cărți de critică literară: „Factorii intelectuali și sentimentali în opera lui Aureliu Busuioac” (2003), „Hermeneutica literară” (2007), „Creația lui Nicolae Dabija sub semnul orfic” (2022) ș.a. Este deținătoarea mai multor premii și medalii pentru realizările sale literare. Poeziile ei au fost traduse în mai multe limbi, cum ar fi italiana, franceza, engleza ș.a.

Să te naști de Ziua Femeilor și să fii femeie s-ar putea spune că e un mare noroc, dar și o provocare în același timp. Pentru poeta Victoria Fonari, ajunsă la un frumos jubileu, a fost și una și alta, și a treia și a patra trăsătură pe care nu le-am amintit inițial, și anume perseverența și munca asiduă, plus vocația de a se dedica plener frumosului, esteticului. În societate s-a afirmat ca o promotoare a culturii, a altorii dragostei de neam și țară. Provenind dintr-o familie de pedagogi cu experiență și har, a avut în acest sens o bază temeinică în devenirea sa ca personalitate, ca adeptă a dragostei de carte și potolire a dorului de cunoaștere. Aceasta în virtutea faptului că cei șapte ani de acasă au fost consistenti, fructuoși și merituoși, care pe parcursul vieții au adus roade scontate.

Activitatea sa de până acum nu s-a limitat doar la un domeniu anume, ci și a altor frumos prin intermediul poeziei, fotografiei, pedagogiei. Putem zice că s-a condus de preceptul eminescian, potrivit căruia omul frumos este acela cu sufletul frumos. Și apropo de educație, permanent poartă recunoștința celor care i-au dat viață, părinților, multe din poeziile ei fiind dedicate mamei: din „Durerea arde” desprindem versurile finale: „În fiecare suflet mai zboară visul/ Filtrat în fiecare zi de atomii banilor cibernetici/ Cedează

și nu mai suntem decât aceeași sau angajații la marele păianjen www.” Sau „În bucuria de a o ști pe mama alături”, „Durerea în fiecare zi”, în care poeta se întreabă: Ce floare să te atingă?/ Ce dragoste să te închidă?/ Ce ură să te domolească?/ Durere!”. Ori din poezia „Ați plecat la 75 de ani” aflăm la ce vârstă au plecat la cele veșnice părinții ei și contează cum „ținându-te de mână cu tata la aceeași vârstă...”. Iar în poezia „Loteria 2015”, iată că sunt zece ani de atunci, o găsim optimistă și dornică de viață: „Rămânem în pulsul universului/ Ce are loteria sa de date, cifre, ocazii, presimțiri? esențial e / Să trăim!”. Victoria Fonari este și autoarea unui prețios film documentar despre viața și creația poetului

Nicolae Dabija, realizat pe când scriitor era în viață.

Îi dorim Victoriei Fonari la acest ceas aniversar ca „Fericirea din clepsidră”, dar și din viața cotidiană să nu se mai consume și inspirația să n-o părăsească niciodată, să ne bucure cu noi volume de poezie și exegeze literare. La mulți ani și toți rodnici, și să aveți parte de discipoli destoinici în lumea literară și pedagogică. Să vă știm la fel omniprezentă și dornică de a schimba lumea în bine, ca lumina și cugetul să domine în societatea umană, atât de bulversată și contrariată în timpurile noastre.

Andrei VIZIRU,
UZPR,

filiala din Republica Moldova

Predarea matematicii în liceele europene de top

Într-o eră dominată de știință și tehnologie, în care gândirea logică și competențele analitice sunt esențiale, matematica nu mai poate fi privită ca o disciplină, ci ca un instrument fundamental în formarea viitoarelor generații.

Matematica dezvoltă nu doar abilități de calcul, ci și capacitatea de rezolvare a problemelor, gândirea critică și structurată, competențele esențiale într-o lume dinamică. În numeroase sisteme educaționale avansate, această disciplină este o componentă obligatorie a examenelor de bacalaureat, reflectând importanța sa pentru carierele viitorului, fie că vorbim despre domenii tehnice, economice sau sociale. O eventuală consolidare a statutului matematicii în sistemul de evaluare liceală ar putea aduce beneficii semnificative, atât în ceea ce privește performanțele elevilor, cât și în pregătirea lor pentru piața muncii sau învățământul superior. Este esențial ca orice reformă în acest sens să fie însoțită de metode didactice moderne, resurse educaționale accesibile și o abordare care să stimuleze interesul elevilor pentru această disciplină.

În acest context, dialogul dintre specialiști, profesori și decidenți devine crucial pentru găsirea celor mai eficiente soluții care să asigure un sistem educațional echilibrat și orientat spre viitor. În acest context, analizând sistemele de educație din țările euro-

pene cu rezultate remarcabile la testele PISA 2022 publicate pe edupe.ro, observăm că matematica rămâne o componentă esențială în curriculumul liceal.

Estonia se remarcă printr-un sistem educațional flexibil, unde matematica este predată în mod obligatoriu pe parcursul celor trei ani de liceu. Elevii pot opta pentru un nivel de bază sau avansat, având posibilitatea de a alege cursuri suplimentare în funcție de interesele lor.

În **Irlanda**, deși singura disciplină obligatorie este limba irlandeză, matematica face parte dintr-un grup de materii esențiale pe care elevii le pot selecta, alături de științe și limbi străine. Această abordare permite o personalizare a educației, menținând totodată un standard ridicat de pregătire.

Elveția adoptă un sistem descentralizat, unde cantoanele stabilesc curriculumul. Cu toate acestea, matematica este considerată o materie de bază în toate tipurile de licee, reprezentând între 27% și 37% din timpul alocat disciplinelor, imediat după limbile străine.

În **Polonia**, matematica este predată obligatoriu în toți anii de liceu, cu un număr semnificativ de ore săptămânale. Elevii au, de asemenea, opțiunea de a aprofunda studiul matematicii prin cursuri avansate, ceea ce contribuie la o pregătire solidă în domeniu.

Finlanda oferă elevilor libertatea de a alege între un nivel de bază sau avansat la matematică, fiecare cu un număr specific de credite. Această flexibilitate asigură adaptarea educației la nevoile și interesele individuale ale elevilor, menținând totodată un nivel ridicat de competență.

În **Austria**, matematica este obligatorie în toate tipurile de licee, cu un minimum de trei ore pe săptămână, iar în anumite profiluri, precum Realgymnasium, numărul de ore este mai mare, reflectând importanța acordată acestei discipline.

Belgia (comunitatea franceză) structurează învățământul secundar în trei etape a câte doi ani. În etapa a doua, matematica este obligatorie, cu cinci ore pe săptămână, similar cu limba maternă. În etapa a treia, elevii pot alege orientări specifice, având opțiunea de a continua studiul matematicii la diferite niveluri de aprofundare.

În **Danemarca**, matematica este obligatorie pentru toți elevii de liceu, cu un minimum de 200 de ore de predare. Pentru specializarea în științe, numărul de ore alocate matematicii crește, subliniind rolul central al acestei discipline în formarea elevilor.

În contrast, propunerile actuale din **România** prevăd ca, în noile planuri-cadru pentru liceu, matematica să nu mai fie disciplină obligatorie în clasele a XI-a și a XII-a pentru anumite specializări, precum științe sociale. Aceasta ar putea fi studiată doar ca opțional, alături de alte discipline precum fizica, chimia sau biologia.

Având în vedere aceste modele europene de succes, se pune întrebarea dacă eliminarea matematicii ar fi o decizie benefică pentru viitorul educației. Menținerea matematicii ca disciplină obligatorie ar putea contribui la îmbunătățirea performanțelor elevilor la testele internaționale și la dezvoltarea unor competențe esențiale pentru piața muncii contemporană.

A început reparația filialei Liceului „M. Eminescu” din Căușeni

Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din orașul Căușeni va avea parte de un acoperiș renovat al clădirii filialei din localitate. Lucrările de reparație se efectuează deja timp de o lună pe o porțiune de acoperiș, cu dezinștalarea bornelor vechi. Astfel, de condiții îmbunătățite de studii și muncă vor beneficia aproximativ 150 de elevi și respectiv angajații care activează în incinta instituției.

Lucrările de reabilitare se desfășoară în cadrul unui proiect de consolidare a revitalizării urbane în sectorul Căușenii Vechi. Finanțarea de 5,5 milioane de lei pentru repararea acoperișului este alocată din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală (FNDR), dintr-un buget total al proiectului de 15,70 milioane de lei, dintre care circa 13,74 mil. vor fi oferiți de FNDR, iar 1,96 mil. – de Primăria orașului Căușeni.

Proiectul „Consolidarea revitalizării urbane prin dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice în sectorul Căușenii Vechi din orașul Căușeni” este împărțit în 4 loturi, în cadrul căruia sunt prevăzute lucrări de eficientizare energetică a 2 clădiri publice, amenajarea a 6 terenuri de joacă în spațiile aferente grădiniței și unor blocuri locative din sector și a unui teren sportiv multifuncțional. De produsul final al proiectului vor beneficia în mod direct peste 3200 de persoane.

Importanța experimentelor științifice pentru dezvoltarea intelectuală a elevilor

Științele sunt o sursă infinită de experimente prin care elevii descoperă fenomene ce stau la baza lumii care îi înconjoară, aflând și despre substanțe cu care vin în contact zi de zi. Căci copilul este încurajat să experimenteze și să facă de sine stătător concluzii, dar să și colaboreze între ei și cu maturii, lucrând în echipă. Experimentele sunt deschizătoare de drumuri când vine vorba de universul pe care, cu siguranță, orice copil își dorește să-l exploreze.

Ce beneficii asigură experimentele pentru dezvoltarea copiilor? Experiențele special concepute îi ajută pe elevi să descopere acele substanțe ce stau la baza lumii din jur și contribuie la sporierea încrederii în sine. De asemenea, acestea dezvoltă capacitatea de a lucra in-

dependent, precum și prin colaborare, antrenând în același timp curiozitatea.

Experimentele chimice, în special, dezvoltă gândirea analitică și structurată. Joaca experimentală destinată copiilor le dezvoltă acestora un mod unic de a gândi – de

tip cauză-efect. Veți observa în timp cum copilul începe să anticipeze efectul unor acțiuni, extrapolând acest mod de gândire și asupra relațiilor sale cu prietenii și colegii.

Experimentele științifice au un rol esențial în vederea educației elevilor, contribuind semnificativ la progresul lor intelectual și la dezvoltarea curiozității naturale pe care o posedă de la naștere. Prin implicarea în tot felul de experimente, copiii au ocazia să observe direct fenomenele și procesele naturale, ceea ce le permite să însușească mai bine concepte abstracte prin experiențe concrete.

Asemenea activități practice stimulează gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor, încurajându-i pe elevi să pună întrebări și să exploreze răspunsuri. În ce privește experimentele științifice, acestea îi motivează să învețe într-un mod distractiv și captivant, transformându-i în mici cercetători dornici să descopere lumea ce abundă în irizații multicolore în jurul lor.

Maria MANEA,
studentă,
Universitatea din București,
Facultatea de Chimie

ȘCOALA ÎN LUME

Mitul că matematica este doar pentru matematicieni – soluții din alte țări

Informațiile publicate pe EduPedu.ro aduc în prim-plan o propunere care pune în discuție viitorul educației liceale în România. Acesta abordează eliminarea din orarul claselor a XI-a și a XII-a, profil Umanist, a disciplinelor din domeniul STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică), cu excepția unor opțiuni puțin accesibile, precum Curriculumul la decizia elevului din oferta școlii (CDEOS). Această schimbare riscă să întărească mitul conform căruia matematica ar fi o disciplină destinată exclusiv celor care aleg profiluri tehnice sau științifice, ignorându-i pe elevii care urmează specializări umaniste.

Lume dominată de informație

În acest context, organizația Aspire Teachers atrage atenția asupra importanței includerii în curriculumul liceal a unui curs de „Știința datelor”, care să integreze concepte esențiale de modelare matematică, statistică și probabilități. Aceste competențe ar fi utile pentru orice domeniu profesional, ajutând elevii să analizeze și să interpreteze datele – o abilitate din ce în ce mai relevantă într-o lume dominată de informație.

În cazul în care integrarea unui astfel de curs în trunchiul comun al curriculumului nu ar fi posibilă, profesori din cadrul Aspire Teachers propun introducerea unui program de matematici aplicate, inspirat din modelul francez. Acesta ar putea fi integrat în curriculumul de specialitate, destinat științelor sociumane, oferindu-le astfel elevilor din profilul Umanist posibilitatea de a învăța matematici relevante pentru viitoarele lor cariere.

„Alfabetizarea științifică și matematică sunt competențe fundamentale pentru orice absolvent”, subliniază experții organizației, care atrag atenția că eliminarea matematicii din planurile-cadru pentru liceenii de la profilul Umanist ar consolida mitul că matematica este o disciplină destinată doar „matematicienilor” și nu este relevantă pentru cei care aleg domenii umaniste.

Într-o lume în care algoritmi sunt omniprezenți, analiza datelor și

nera include „Știința datelor”, care ar integra modelarea matematică, statistică și probabilități, elemente esențiale pentru reprezentarea, interpretarea și testarea datelor. Aceste competențe ar fi utile nu doar pentru domeniile tehnice, dar și pentru științele sociumane.

De asemenea, organizația atrage atenția că, în unele dintre cele mai performante sisteme educaționale din lume, cum sunt Franța, SUA, China, Finlanda, Coreea de Sud și

gândirea critică devin esențiale pentru toți elevii, indiferent de profilul ales. Studiile recente, inclusiv cel realizat în cadrul PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies), demonstrează că adulții cu competențe numerice scăzute au șanse reduse de a obține locuri de muncă bine remunerate, sunt mai vulnerabili la dezinformare și participă mai puțin la viața civică.

Soluția propusă: matematici aplicate pentru toți liceenii

Aspire Teachers sugerează că soluția n-ar trebui să fie eliminarea matematicii de la profilurile umaniste, ci transformarea acesteia într-o disciplină aplicată, care să servească tuturor elevilor. Propu-

De ce îi învățăm pe copii să joace șah/dame?

Trăim într-o lume mult mai tehnologizată în comparație cu cea în care au viețuit generațiile predecesoare. În prezent, telefonul, computerul, internetul și alte gadgeturi predomină activitatea vieții noastre zilnice. Sigur, acestea sunt utile în mare măsură și nu le putem scoate complet. Însă un efect negativ al lor este diminuarea drastică a interesului pentru jocurile de masă. Deși, conform statisticilor (The House of Staunton), aproximativ 605 milioane de adulți din întreaga lume joacă șah/dame în mod regulat – dovadă a popularității lor imense – acest tip de joc nu este atât de practicat ca altele existente în societate (de exemplu, uno, cruce etc.).

„Șahul este piatra de încercare a inteligenței”

Goethe

demenței și la tratarea schizofreniei. Evident că șahul/jocul de dame nu vindecă aceste boli, dar își aduc contribuția la îmbunătățirea semnificativă a stării generale a omului care are predispoziții spre acestea.

- Contribuie la creșterea IQ-ului jucătorilor. Însă acest rezultat vine doar atunci când jocul se practică în mod sistematic.
- Îmbunătățește concentrarea, sporind atenția la detalii și abilitatea de a lua decizii rapide, în condiții de concurență.

Chiar dacă elementele descrise mai sus nu însumează toate beneficiile șahulului și jocului de dame, ele însă ar trebui să fie suficiente pentru a-i încuraja atât pe copii cât și pe adulți să practice aceste sporturi ale minții. Aceste jocuri sunt și un minunat mijloc de formare a unor aptitudini sănătoase, promovând un stil de viață echilibrat și benefic.

Alexandru COCETOV,
doctor, profesor,
Liceul Teoretic Orizont,
Filiala Bălți

Care sunt beneficiile practicării șahulului și jocului de dame atât în rândul copiilor, cât și al adulților? De ce trebuie promovate aceste jocuri? Iată câteva din răspunsurile plauzibile:

- Mai întâi de toate, acestea sunt jocuri care unesc persoane de orice vârstă, gen, statut, etnie, religie.
- Creierul nostru va fi provocat să exerseze logica, să ia decizii, să analizeze și să testeze memoria. Putem afirma că aceste exerciții mentale contribuie la sănătatea creierului uman.
- Contribuie la prevenirea bolii Alzheimer, a

Instruiri pentru fermierii moldoveni

Un seminar dedicat dezvoltării sectorului cânepii industriale s-a desfășurat în perioada 27 februarie - 1 martie curent. Evenimentul a fost organizat pentru fermieri de la Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală și a avut loc în trei regiuni ale țării, fiind localizat la Chișinău, Cahul și Bălți.

Seminar pentru fermieri

27, 28 februarie | 1 martie 2025

Cânepa industrială, o soluție pentru un viitor sustenabil

În cadrul activităților, au fost abordate mai multe teme, cum ar fi: experiența Uniunii Europene și a României ce ține de cultivarea cânepii industriale; reglementări privind producerea și certificarea plantațiilor de cânepă; soiuri de cânepă recomandate și tehnologiile de cultivare pentru Republica Moldova; tehnologii de procesare și piețe de desfacere.

Astfel, în republica noastră se va cultiva cânepa industrială, o cultură cu numeroase beneficii pentru agricultură, economie și mediu. De menționat că Executivul a aprobat la sfârșitul anului trecut modificarea Regulamentului cu privire la reglementarea activităților de cultivare a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope. Așadar, agricultorii care vor dori să cultive cânepa în scopul producerii de semințe, fibre sau ulei vor depune o cerere la Comitetul permanent de control asupra drogurilor.

Fermierii vor anexa documente confirmative, precum acte ce dovedesc deținerea legală a suprafeței de teren agricol și contractele de valorificare a producției. Concomitent, agricultorii vor fi obligați să țină un Registru de evidență și trasabilitate a producției recoltate și comercializate. De asemenea, va fi admisă doar cultivarea soiurilor înregistrate în Catalogul de plante al Republicii Moldova, Catalogul comun al plantelor agricole al Uniunii Europene sau cataloagele naționale ale țărilor membre ale comunității.

De remarcat că fiind o plantă cu un ciclu de creștere de doar 90 de zile, cânepa industrială este o cultură profitabilă și ușor de întreținut, cu recoltări de 2-3 ori pe an. Aceste soiuri contribuie la combaterea schimbărilor climatice negative, captând din mediul atmosferic înconjurător cantități mari de dioxid de carbon.

Cor. UPP

Să milităm pentru neuitare și pace

Olecție deschisă cu tematica „Lunarul Memoriei și Recunoștinței” s-a desfășurat la prima oră în incinta Colegiului Național de Coregrafie din Chișinău, cu participarea elevilor claselor a cincea - a douăsprezecea. Alături de elevi, în sală, au fost prezenți colegii de la alte discipline și administrația instituției, în frunte cu doamna director Alina Filipciuc. Activitatea didactică a avut ca obiectiv educarea dragostei și spiritului de apartenență la întreaga țară, de cunoaștere a istoriei și de cultivare a recunoștinței pentru sacrificiile înaintașilor, care s-au jertfit pentru crearea unui stat puternic și prosper.

În cadrul lecției - prilejuită de ordinul Ministerului Educației și Cercetării de a-i omagia pe cei care și-au sacrificat viețile pentru suveranitatea, independența și integritatea țării - au fost prezenți oaspeți de onoare, veterani ai războiului de pe Nistru: colonelul Andrei Covrig, combatant și la războiul din Afganistan; Anatol Croitor, cavaler al Ordinului Ștefan cel Mare; plutonierul în rezervă Gheorghe Cean; Ruslan Năstas, voluntar la acea conflagrație militară.

Activitatea s-a început cu into-

narea Imnului de stat al Republicii Moldova. După care a urmat un recital de cântece și poezii, în care au evoluat Mihaela Levintă, Tatiana Rotaru, Alexandrina Margina, Valeria Bagrin, Mihai Chilari și alți elevi. În context, au fost recitate poeziile „Cămășile” de Grigore Vieru, „Și va fi pace”, „Război în primăvară”, „Eroii”, autor subsemnată.

Elevul Mihai Chilari a interpretat la vioară piesa „Reverie” de Ciprian Porumbescu. Pe fundal, corul Colegiului Pedagogic „Alexei Mateevici” din capitală a intonat cântecul „Slavă veșnică vouă, eroi”, muzică Olga Trudov-Mașarin, versuri Veronica Pîrlea-Conovali.

Pe parcursul activității, veteranii au povestit elevilor cum s-a început războiul, despre ororile conflagrațiilor militare, pierderile umane și materiale, câți camarazi de război au rămas pentru totdeauna să zacă în pământ, câte soții și-au

pierdut soții, cum copiii au rămas fără tată, iar părinții - fără feciori. Au vorbit despre durere, frică, lacrimi, regrete, au chemat să milităm pentru neuitare și pace.

Colonelul Andrei Covrig a prezentat elevilor mai multe fotografii de pe câmpul de luptă. În repetate rânduri dumnealui a specificat următoarele gânduri pentru generația tânără: „Este important ca adevărul despre evenimentele din 1992 să fie promovat cu maximum de obiectivitate. Mai cu seamă în aceste zile, când propaganda Kremlinului și valeții acestuia de la noi vin cu minciuni și neadevăruri, tratând evenimentele ca un conflict intern sau - și mai rău - ca un război civil, iar armata rusă, chipurile, se prezintă ca un pacificator. Nu este adevărat, a fost o agresiune rusă, mai mică de proporții ca cea actuală din Ucraina. Războiul a avut aceleași rădăcini, iar baza acestuia a fost armata rusă stabilită în Moldova...”

Acest lucru s-a întâmplat și în Georgia și în Statul Ucrainean vecin... Veșnică memorie eroilor, care și-au pierdut viața în aceste grozave ostilități!”

Cu amintiri despre anul 1992 și un cuvânt de mulțumire pentru oaspeți s-a pronunțat Viorica Gajim, vicedirectorul Colegiului și profesor de limba engleză. În discursul veteranilor au fost amintiți, de asemenea, mai mulți colegi de arme care merită recunoștința noastră profundă.

Veronica PÎRLEA-CONOVALI,
profesor de istorie

Transnistria rămâne lacrima noastră, lacrima Moldovei...

În conformitate cu Hotărârea Parlamentului din 26 februarie 2010, Ziua Memoriei și Recunoștinței, sărbătorită la 2 martie, este dedicată eroilor noștri și unității naționale. La Ștefan Vodă, Casa Orașenească de Cultură, Administrația Publică Locală și reprezentanții Organizației Veteranilor războiului de pe Nistru au organizat ceremonia de comemorare cu genericul „Memoria unui război nedeclarat”.

Mitingul comemorativ, marcat de cea de-a 33-a aniversare de la declanșarea războiului pentru apărarea Integrității și Independenței Republicii Moldova, a deschis un nou capitol de recunoștință și respect. Evenimentul a fost inaugurat printr-un mesaj emoționant din partea primarului orașului Ștefan Vodă, Vladislav Cociu, care a subli-

niat importanța unității naționale și a pomenirii eroilor noștri.

În continuare, participanții au ascultat discursuri pline de sinceritate, susținute de Ion Sârghi, președintele Asociației „Forța Veteranilor din Ștefan Vodă”, de Tatiana Schiopu, șeful secției administrativ-militare din Ștefan Vodă, precum și de președintele Uniunii Veteranilor

„Sfântul Gheorghe Biruitorul” din Ștefan Vodă, Sergiu Dodonov. Fiecare cuvânt rostit a redat din plin sacrificiul și curajul de care au dat dovadă cei ce au luptat pentru libertatea și suveranitatea țării noastre.

Un moment de profundă spiritualitate a fost marcat de oficierea unui Te Deum de către Constantin Portărescu, parohul bisericii „Sfânta Cuvioasa Paraschiva” din satul Olănești, și de preotul militar Ștefan

Țurcan, de la biserica „Înălțarea Domnului” din comuna Purcari. Acest act a unit comunitatea în rugăciune și recunoștință, reafirmând legătura strânsă dintre credință și devotamentul față de țară.

Ceremonia s-a încheiat cu un omagiu plin de respect, prin depunerea de flori la monumentul ostașilor căzuți în războiul de pe Nistru, simbolizând recunoștința eternă față de cei care au făcut sa-

crificiul suprem pentru apărarea patriei. Potrivit datelor oficiale, circa 29 000 de persoane au luptat pentru independența și integritatea Republicii Moldova, dintre care 287 au decedat.

În memoria eroilor care și-au dat viața pentru libertatea și integritatea patriei, vă îndemnăm să prețuim pacea, să ne unim într-un spirit al solidarității și să păstrăm vie flacăra recunoștinței. Să fim uniți în gând și fapte, să cinștim cu slavă sacrificiul lor și să ne angajăm în continuare pentru un viitor de pace și armonie.

Valentina UȚA,
Primăria Ștefan Vodă

Мониторинг оценки уровня развития и качественного состава компетенций детей в младшей группе детского сада

В соответствии с нормативными актами: Куррикулумом раннего образования во взаимосвязи со Стандартами обучения и развития детей от рождения до 7 лет, оценивание является основной частью учебного процесса, преследующего цель предоставления необходимой информации воспитателям, детям и родителям об оптимальности проводимых в детском саду занятиях. Целью оценивания ребенка является „забота и оказание помощи ему в стремлении познать новое, ориентироваться в окружающем мире, природе, пояснении некоторых вещей о собственной личности“.

Мониторинг представляет собой наблюдение за эволюцией развития ребенка в среде, в которой он занимается и регистрирование сформированного поведения. Это процесс является продолжительным и предполагает сбор информации обо всех аспектах развития ребенка. Собранные данные помогут воспитателю в процессе оценивания и оценки развития ребенка, что является финальной точкой в последовательности мониторинга.

В детских садах воспитатели реализуют три типа оценивания: начальное, непрерывное, финальное (смотреть КРО, раздел 5.4, стр. 129 и Методологию мониторинга/оценивания развития ребенка на основе Стандартов обучения и развития детей от рождения до 7 лет).

Полученная в результате оценивания информация помогает:

- выделить имеющиеся компетенции ребенка и определить аспекты, необходимые сформировать/развивать;
- максимально оптимизировать потенциал ребенка;

- рекомендовать/планировать коррекцию и помощь ребенку.

Соотнесение оценивания со Стандартами обучения и развития детей от рождения до 7 лет позволяет принимать решения, ведущие к улучшению процесса обучения и реализации стандартов.

В детском саду мониторинг развития ребенка дошкольного и дошкольного возраста реализуется как в рамках занятий, так и в рутинное время, переходный период и другие моменты, в соответствии с нормативными актами. Оценивание детей проводится воспитателем детского сада для того, чтобы:

- собрать информацию о показателях, по которым были реализованы установленные цели;
- определить эффективность организации, структурирования, доступности содержания отобранных стратегий для всей группы или для отдельной группы детей;

- выявить ошибки, трудности, отставания;
- предусмотреть, проектирование, организацию и эффективное научное управление последующих этапов планирования образовательной деятельности.

Для детей дошкольного возраста, оценивание:

- помогает закрепить, консолидировать и запомнить знания путем повторения, которые определяет оценивание, и, в то же время, интегрировать их в системы;
- возрастает уверенность в собственные силы и снижает негативное поведение;
- возрастает интерес к познаниям, стимулируя обучение и управляя им;
- содействует формированию способностей к самооцениванию и стимулирует самоутверждение;

- укрепляет связи между учредением раннего образования и семьей.

Основополагающим методом оценивания является наблюдение во время бесед, поручений, специально сгенерированных педагогических ситуациях, практических тестах. Причем важно осуществлять наблюдение во время:

- самостоятельной деятельности воспитанников;
- свободной продуктивной, двигательной или спонтанной игровой деятельности воспитанников;
- интегрированной образовательной деятельности.

Результаты необходимо вносить в групповые протоколы мониторинга развития детей.

В оценивании индивидуального развития детей должно соблюдаться два основополагающих принципа:

- не присваивать критериям развития ребенка числовую характеристику;
- не сравнивать индивидуальные достижения воспитанников между собой.

Методы сбора данных для оценивания портфолио ребенка должны сопровождаться комментариями и оценками воспитателя. Каждый раз результаты оценивания детей будут записываться в отдельные карточки с применением 3-уровневой шкалы: реализовано, в процессе, не реализовано.

Для подготовительной группы в соответствии с методологией зачисления детей в первый класс дети дошкольного возраста оцениваются на основе Инструмента мониторинга школьного обучения. Первоначальное оценивание будет проходить с 15 сентября по 15 октября, а итоговое будет проведено в апреле. Месяц май будет служить периодом восстановления и позволит детям достичь желаемых результатов, устранения наблюдаемых пробелов.

Таким образом, эффективная оценка основана на систематическом наблюдении в разное время ежедневной программы, для определения уровня развития ребенка во всех областях, соотнесенным его с показателями СОПД данными, представленными в портфолио, а также диалог с родителями ребенка.

A. V. BARIKOVA,
воспитатель
Детского сада № 184,
Кишинев

O sărbătoare a Cărții și Poeziei vierene

Voi începe de la faptul că de Ziua de naștere a Poetului Neamului – Grigore Vieru (și de Ziua Națională a Lecturii), la Biblioteca „Transilvania” din sectorul Ciocana al capitalei s-au desfășurat mai multe evenimente. Această suită de manifestări a început cu o lecție, o ședință de premieră a Serviciului „Micii antreprenori” ce funcționează la această bibliotecă deja al patrulea an și este condus de Svetlana Rotaru. Este o inițiativă meritorie, de actualitate și oportună, bucurându-se de atenția celor mici – la o adică, de ce nu am educa copiii din fragedă vârstă să prețuiască banul câștigat cinstit și să facă economii? E și aceasta o cerință a zilei.

De această dată invitați au fost copii din clasa a doua de la Școala primară „Anatol Popovici” din capitală, în frunte cu profesoara Tatiana Goncareiuc. Apoi, de la bani și faptul cum pot ei fi economisiți s-a trecut la hrana spirituală, la poezie, la o întâlnire cu scriitorul Titus Știrbu, care a reușit chiar din primele clipe să le capteze atenția copiilor și să-i intrige să citească atât cărțile lui, cât și altele ce le pot prinde bine în devenirea lor ca viitoare personalități și ca buni cetățeni, patrioți ai țării noastre.

După masă s-a desfășurat evenimentul cheie al zilei, vernisajul unei Expoziții de carte și fotografii cu genericul „Grigore Vieru – Poetul pa-

trierii, mamei și copiilor, 90 de ani de la naștere”, organizată și prezentată de Larisa Neniceas, bibliotecară la filiala „Transilvania”. Ea a menționat că au fost expuse poze cu imaginea poetului și colaje de fotografii: „Vreau să vă prezint și o carte din cele aflate pe stand – „Lumina de taină”, pagini alese de Grigore Vieru, unde sunt incluse cele mai frumoase poezii ale poetului. M-am oprit la această carte deoarece este o selecție extrem de reușită a unor teme importante și vitale care l-au marcat și consacrat pe poet, fiind oglindite în operele: *Cântece pentru mamă; Mamă, tu ești patria mea; Cântări pentru țară și pământ*”, a specificat bibliotecara.

În continuare, Larisa Neniceas a prezentat un compartiment cu aforisme, maxime și citate ale poetului: „Sub stele trece apa/ Cu lacrima de-o samă/ Mi-e dor de a ta privire,/ Mi-e dor de tine, mamă”, „Două sunt cele pe care le-am iubit fără să le văd mai întâi: Dumnezeu și Patria”, „Femeia și floarea, cartea

și femeia, trebuie admirate de unul singur, în tăcere”. S-au enumerat apoi cele mai importante teme pe care le-a abordat Grigore Vieru: Mama, Patria, Limba Română, Femeia, Munca, ultima fiind ilustrată prin aforismul „Talentul numai a spus că mă ajută, iar munca chiar m-a ajutat”.

După care a urmat spectacolul muzical-literar cu versuri și cântece din creația poetului, prezentat de elevii de la Școala nr.83 „Grigore Vieru” din sectorul Ciocana al capitalei. A fost un spectacol reușit, conținând mai ales faptul că a fost onorată astfel și emblema pe care o poartă instituția, adică numele po-

etului, care prin sine îi predispune pe învățăcei să fie creativi și să-și manifeste talentele. De remarcat în contextul celor relatate că Grigore Vieru, pe lângă faptul că a fost un poet tribun, a fost și un poet al iubirii, antologatorul unui volum cu cele mai frumoase poeme dedicate femeii, mamei, intitulat „Cât de frumoasă ești!”.

Într-un interviu pe care poetul l-a dat subsemnatului, la întrebarea dacă această antologie a poemelor de dragoste și-a îndeplinit scopul propus, maestrul a argumentat în felul următor: „...Am iubit și iubesc. De aceea n-am lăncezit și mi-am păstrat vie respirația și nădejdea în izbândă. Sunt deci un poet al iubirii, iar iubirea este a poeziei. Iubirea este singura dreptate pe lumea aceasta. Iubirea este o jertfă zilnică. Păcat că măreția sacrificiului o găsim mai mult în singurătatea iubirii... Nu știu dacă am scris până acum cea mai frumoasă poezie a mea de dragoste, dar știu că am crescut cu dragoste și am educat cei mai frumoși copii.” Indiscutabil, aici poetul s-a referit la toți copiii, nu doar la ai lui.

Îndemnul meu e ca în anul Eminescu să nu uităm și de poetul Grigore Vieru, care a zis: „Nu sunt decât o lacrimă de-a lui Eminescu”. Să nu uităm de acel „Legământ” al poetului Grigore Vieru față de Eminescu, în care cartea eminesciană, dar și viereană „să rămână așa deschisă, ca feciorul meu ori fata să citească mai departe ce n-a reușit nici tata...”.

Este important ca în această zi, când se sărbătorește nașterea lui Grigore Vieru și totodată Ziua Națională a Lecturii, să se pună

„Orice rând, orice poezie este, înainte de toate, o sărbătoare a inimii, a sufletului, a intelectului”
Paul Valéry

accentul pe faptul că poetul a fost printre primii scriitori de la noi de după cel de-al Doilea Război Mondial, care și-a crescut cititorii săi de mici, urmat apoi în această misiune de Spiridon Vangheli, Nicolae Dabija, Aurelian Silvestru și alții.

Cert este că Grigore Vieru nu doar s-a implicat activ în mișcarea de eliberare națională, ci și că pe parcursul vieții a avut un rol – pe care îl are și acum – de educator și pedagog. O confirmare în acest sens poetul a făcut-o într-un interviu solicitat de un jurnalist din România, povestind și o întâmplare zguduitoare, foarte dramatică: „Mă consider un pedagog pentru copii, pentru manualele pe care le-am făcut. Odată le-am dat un extemporal copiilor din clasa a patra, alcătuit din câteva întrebări: *Câți ani are mama, tata, bunica, bunelul? Ce culoare au ochii lor?* Mulți nu au putut să răspundă la unele întrebări, nu au știut ce culoare au ochii tatei sau ai mamei, iar acest lucru m-a îngrozit. Este o întâmplare autentică și m-a cutremurat. Și mă gândesc că rolul nostru, al scriitorilor din Basarabia, misiunea noastră este de a învăța nu numai copiii, dar și pe cei mari, deoarece sunt și ei niște copii răătăciți, de a-i învăța ce culoare au ochii patriei noastre...”

Andrei VIZIRU

(În loc de Recviem)

La despărțirea de Vladimir Beșleagă

La 25 februarie a.c., a trecut în lumea persoanelor fără de vise Vladimir Beșleagă, cel mai de seamă scriitor pe care ni l-a dat Transnistria – palma de pământ românesc urgisită cumplit de către imperiul rus și cel sovietic. E transnistreanul care s-a impus temeinic ca prozator, eseuist și Om al Cetății, devenind astfel un nume de referință nu numai pe făgașul literelor, dar și în viața socială. Plecarea lui semnifică, credem noi, încheierea unei pleiade de intelectuali, cărora le-a fost sortit să treacă etape și poduri foarte primejdioase și grele. Ne referim la stalinismul care a provocat la început foamete cumplită, apoi un război urmat de colectivizări forțate, deportări și arestări criminale. Toate aceste uneltiri imperiale urmăreau scopuri diavolești: să intimideze ființa umană, să obțină o totală și oarbă supunere regimului instalat. Pentru a te realiza în astfel de împrejurări se cerea mult curaj și o enormă precauție, ca să nu fii pus pe linie moartă sau nimicit prin diverse metode.

Titlul primului roman plasmuit de Vladimir Beșleagă – *Zbor frânt* – e determinat, sunt înclinat să cred, de senzația pe care Dumnealui o simțea, o purta mereu în suflet ca pe o năpăstă ce putea să se producă în orice moment, or, stăpânirea străină semăna neconținut oroare și crime. Deși în unele din scrierile ulterioare prozatorului s-a referit la diferite situații și perioade istorice, bănuim că și titlurile lor (*Durere, Sânge pe zăpadă, Cumplite vremi*) sunt niște ecouri ale stărilor psihologice apăsătoare prin care i-a fost sortit să treacă talentatul transnistrean.

Dacă unii prozatori contemporani își prezintă, din diverse considerente, locul de naștere în culorile de seninătate și atractivitate,

Vladimir Beșleagă, prin romanul *Acasă* (Chișinău, 1976), i-a consacrat baștinei un veritabil elogiu, iar casa părintească a înfățișat-o ca topos care-i oferă omului vigoarea necesară pentru existență și afirmare.

Nu pot să uit marea satisfacție și mulțumire, manifestate de patriotul transnistrean, când a apărut solida culegere de materiale (342 p., o mie de exemplare) *Martiriul transnistrean sub jugul totalitar rusesc* (Chișinău, 2014), elaborată de pedagogul emerit Radion Cucereanu, de cunoscuta profesoară, directoare a LT „Ștefan cel Mare” din Grigoriopol, Eleonora Cercavschii, și de subsemnatul, ediție în care eminentul prozator inaugurează capitolul „Celebrități contemporane transnistrene”.

Ca cetățean al culturii și spiritualității neamului, a publicat următoarele lucrări: încă în 1959 vede lumina tiparului *Cruci răsturnate de regim. Mânăstirea Răciula*, în 2008 *Conștiința națională sub regimul comunist totalitar* (RSSM: 1956-1963), iar în 2024 – *Povestea mișcării naționale din Moldova sovietică relatăată pe scurt strănepotului Patrik* (Chișinău, „Epigraf”).

Înzestrat de natură cu darul scriului și cu nobilul cult al cărții și al culturii elevate, Vladimir Beșleagă a devenit un nume care s-a impus ca făuritor de prim rang în templul creației artistice și ca promotor și prețuitor de valori spirituale. Dintre confracții de condei îl prețuia foarte înalt pe ingeniosul și cutezătorul satiric și umorist Petru Cărare, dintre criticii și istoricii literari îl adora și respecta în mod deosebit pe savantul Vasile Coroban, căruia, la un centenar de la naștere, i-a consacrat o culegere de materiale intitulată *Omul de spirit* (Chișinău, „Cartier”, 2010).

Lucrările nominalizate și altele care-i aparțin lui Vladimir Beșleagă, precum și diversele acțiuni pe tărâm cultural-social ne fac să-l considerăm ca pe cel mai îngrijorat scriitor din generația sa de destinul acelei părți a neamului românesc, care încă nu a reușit să revină acasă.

Odinioară, la o întrunire literară, regretatul maestru s-a arătat a fi profund neliniștit și de faptul că tinerețea de astăzi preferă să se informeze din internet și, în consecință, a scăzut brusc numărul de cititori. Cu o vădită ironie a zis atunci că, la etapa actuală, Premiul de Stat trebuie acordat, aici, la noi, cititorilor și nu autorilor de cărți sau altor creatori de valori spirituale.

Îl rugăm pe Domnul să-l așeze pe mult regretatul Vladimir Beșleagă în dreapta Lui, în rândul celor mai valoroși creatori de bunuri spirituale și al persoanelor înzestrate cu noblețe și dragoste de Neam.

Dumitru APETRI,
doctor în filologie, scriitor

Expoziție de carte dedicată lui Ion Creangă, inaugurată de Biblioteca Științifică a UPSC

Expoziția de carte „Ion Creangă – Geniu creator de capodopere literare” a fost inaugurată pe 27 februarie curent la sala de Lectură a Bibliotecii Științifice din cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Evenimentul face parte din seria de manifestări dedicate **ZILELOR CREANGĂ**, omagiind astfel nașterea unuia dintre cei mai mari scriitori ai literaturii române.

Expoziția oferă vizitatorilor o incursiune captivantă în Universul

literar al lui Ion Creangă, punând în valoare aspecte mai puțin cunoscute din viața sa, dar și impactul operei lui asupra literaturii pentru copii și a stilului fantastic. Prin lucrările sale nemuritoare, Creangă rămâne o sursă de inspirație pentru cititori de toate vârstele, aducând în prim-plan bogăția limbajului popular și autenticitatea poveștilor sale.

Evenimentul a fost organizat de bibliotecarul principal, **Elizaveta Globa**, și se adresează celor interesați de aprofundarea cunoștințelor despre acest veritabil titan al literaturii române. Expoziția nu doar promovează

educația literară, dar și încurajează reflecția asupra moștenirii culturale lăsate de Creangă, inspirând generațiile tinere să descopere și să studieze operele sale.

Printre volumele expuse se numără ediții rare ale operelor lui Ion Creangă, unele dintre acestea fiind tipărite la sfârșitul secolului al XIX-lea. Publicul are astfel ocazia să exploreze textele bine cunoscute și analize realizate de specialiști asupra tematicii, stilului și impactului cultural al operelor lui Creangă.

Amatorii de frumos sunt invitați să viziteze expoziția și să exploreze valoroasa contribuție a lui Ion Creangă la patrimoniul literar românesc, redescoperind farmecul inegalabil al poveștilor sale.

FRAGMENT

Gânduri fără hotar

Traian VASILCĂU

***N-am vorbit pe nimeni de rău numai un ceas și-n mine-a înflorit din nou grădina. Bărfit-am și în numai un minut grădina toată a fugit din mine.

***Străduiți-vă, fraților, să iubiți totdeauna. Nu să vă autoiubiți. Ca scriitorii, ca artiștii din scenă, ca politicienii, dichisiți în straiul minciunii de diferite culori. Numai iubind, venim din Dumnezeu, Atotcuratul. Doar neubind, venim, și tu, și eu, din Necuratul.

***Să fiți foarte atenți atunci când folosiți cuvântul Har în loc de cuvântul talent. Harul face parte din visteria divină, iar talentul face parte, adeseori, și din partea opusă.

***Trăiesc cei mai frumoși ani. Dumnezeu mă hrănește și tot Dumnezeu mă pregătește pentru ultimul și primul meu drum. Ultimul drum de pe pământ și primul drum din lumea deasupra pământului.

***Nu vă mai pierdeți viețile însuflețite pentru agonisirea de noi averi. Nu-i mai invidiați pe deputați, miniștri și judecători pentru salariile absurde, pe care, fără rușine, le iau, în timp ce voi suferiți în tăcere. Aproape e ziua când rolurile vi se vor inversa.

Numai că răsplata voastră nu va fi în bani de hârtie, ci în Veșnicia de Aur, ce nu are preț!

***Bucurați-vă de fiecare clipă, când soarele pătrunde prin geam drept în inima voastră. Bucurați-vă și de lacrimi, ce apar ca o ploaie din cer, să vă spele, cum știu numai ele, de păcătuiră.

***La bibliotecă deschid o revistă literară din Basarabia, finanțată de Stat. Citesc dintr-o poezie: „Tu n-ai să ajungi niciodată sfântă pentru că n-ai fost curvă...”. Nu mai continui. Închid și, pentru prima oară, îmi pare bine că nu mi-au publicat nimic mai marii acelei reviste literare din Basarabia.

***N-am voie să consum boabe, nici fructe, nici multe dintre legume, nici grăsimi animale, nici bomboane, nici vin. Nici... nici... nici...

– Îți este de ajuns Dulcele tău Iisus, aud un glas din inimă și ceaiul verde îmi este mai dulce decât ar fi fost până la interdicție.

***Pe drum întâlnesc un copilăș fără mâini.

– Cântă-i inima, Domnul îmi spune. Pe drum întâlnesc un strămoș fără picioare.

– Cântă-i sufletul, Domnul îmi spune.

Pe drum întâlnesc un om fără inimă și fără suflet.

– Iată, omul acesta este infirm, nu ceilalți. Dar pe omul acesta, care și-a vândut și inima, și sufletul diavolului pentru împărăția, puterea și mărirea lui, te rog, fiule, acum să nu-l cânti. Așa mi-a spus Domnul pe drum.

***În copilărie tare-mi mai plăcea să dirijez cu mâinile copacii din grădina.

În tinerețe tare-mi mai plăcea să dirijez cu privirea florile de la gemurile oamenilor, din flori blocurilor și, uneori, din câmpie.

Acum, când mă aplec tot mai mult înspre brațele tot mai larg deschise ale țărâniei, îmi place păsările să dirijez.

Dac-aș fi preot m-aș ruga Domnului să-L propovăduiesc numai lor, numai păsărilor, pentru că oamenilor are cine-L propovădui mult mai bine ca mine!

***Aștept o zi, când voi ajunge la intrarea unui sat, nu vă spun numele, unde mă voi opri din mers și-ngenunchat voi lua în palme un bulgăr de humă, ce m-a chemat îndelung.

Îl voi privi, mângâindu-l, și îl voi ruga să ningă peste mine în altă zi, când va îngădui Dumnezeu să-mi rămână oscioarele pe Dealul Golgotei din satul acela, mort și înviat, al cărui nume, tot cu voia Mântuitorului nostru, la vremea potrivită, o să-l aflați.

***Ador profesioniștii.

A fi președinte nu e o profesie.

A fi deputat nu e o profesie.

A fi ministru nu e o profesie.

A fi primar nu e o profesie.

A fi păstor e o profesie.

De aceea ador păstorii de cuvinte, de mioare, de preasfinte tăceri.

***Creația unui scriitor adevărat este parte integrantă din Creația AtotȚuitorului, care face și creează lumile în continuare, neîncetat.

***Eminescolog? Nu.

Eminescian? Da.

Și atunci când spun că Mihai Eminescu este Poetul tuturor românilor trebuie să înțeleg că el este, de fapt, Poetul-Întregitor al Ființei spirituale românești!

ATENȚIE! CONCURS!

Ministerul Educației și Cercetării anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante:

- **director al Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din Tiraspol;**
- **director al Liceului Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”;**
- **director al Liceului Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”.**

Informația despre funcțiile vacante de director și condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md

Telefon de contact: 022 233 560; 022 233 320.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1599.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Iulian Bogatu

REPORTER ▶ Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>